

5. Účast na kulturních aktivitách

Šetření o dalším vzdělávání dospělých zahrnovalo také několik otázek vztahujících se ke kulturnímu a společenskému životu respondentů v období posledních 12 měsíců. Týkaly se návštěv pamětihodností, kulturních představení, sportovních akcí a četby knih a novin.

Největší zájem byl o **kulturní památky** (muzea, galerie apod.), které navštívilo 56% osob referenčního věku. Nižší byla návštěvnost **koncertů a divadel** (51,8%), **sportovních akcí** (51,1) a **kin** (48,3%). V případě sportovních akcí, kulturních památek a kin je patrný větší podíl vícekrát opakovaných návštěv.

Obecně platí, že do kulturního života se – z pohledu jednotlivých skupin referenčních osob - nejvíce zapojují vysokoškoláci, mladí lidé, ženy, zaměstnanci a ti, kteří bydlí ve velkých městech (viz tab. č. 4).

Lze říci, že **rozsah meziskupinových rozdílů v kulturní participaci souvisí s kulturní náročností dané akce a také se způsobem života**. Obecně platí, že návštěvnost kulturních akcí roste se zvyšujícím se stupněm dosaženého vzdělání, na druhé straně klesá se zvyšujícím se věkem, snižujícím se ekonomickým statusem a přechodem od velkoměstského k městskému a k venkovskému osídlení. Spolu s úrovní vzdělání má zřejmě svůj význam

stupeň emočního prožívání (ženy, muži), dopravní dosažitelnost akce (věk, město a venkov) a také finanční dostupnost (rozdíly dle ekonomického statusu).

V případě **sportu** lze - oproti předchozímu tvrzení – zaznamenat některé změny. Významně se zvyšuje počet mnohanásobných návštěv akcí a mění se pořadí návštěvnosti mezi muži a ženami. Pořadí ostatních skupin zůstává v zásadě stejné (výjimkou jsou skupiny vycházející z třídění dle hustoty osídlení), snižují se avšak meziskupinové rozdíly v návštěvnosti.

Jak šetření ukázalo, mezi pravidelné **čtenáře knih** patřily necelé čtyři pětiny osob referenčního věku. Na otázku týkající se počtu přečtených knih v posledních 12 měsících odpovědělo 21,7% dotázaných, že nečetli žádnou (z toho 29,4% mužů a 13,9% žen). Největšími čtenáři jsou vysokoškoláci (36,2% jich přečetlo více než 1 knihu měsíčně), ekonomicky neaktivní lidé (22,5%) a lidé starších věkových ročníků (20,5%). Více je náruživých čtenářů ve velkých městech (22,8%) než na venkově (15,8%) a o poznání více je takových čtenářek (23,3 %) než čtenářů (14,5%).

Naopak žádnou knihu v posledních 12 měsících nepřečetlo téměř 39 % lidí se základním vzděláním, 24,8 % lidí bydlících na venkově a 23,5 % mladých lidí.

Největší čtenáři mají také nejvíce knih. Zatímco necelých 45 % dotazovaných uvedlo, že jejich knihovna zahrnuje více než 100 knih, v případě vysokoškoláků se to týkalo 75,1% osob, mezi staršími lidmi 50,9%, ve velkých městech 49,4% a mezi ekonomicky neaktivními 46,7% osob. Z toho více než 1 000 knih vlastnily jen 4% osob.

V porovnání s četbou knih je samozřejmě rozšířenější **četba novin**. Téměř 55% osob referenčního věku je čte denně nebo téměř denně (62,8% mužů a 46,2% žen). Mezi největší čtenáře novin patří starší lidé (60,7%) a vysokoškoláci (59,9%). Nejméně čtou noviny mladí lidé a lidé se základním vzděláním (shodně 46,3%).

V posledních 12 měsících vůbec nečetlo noviny 3,5 % dotázaných (v tom 3 % mužů a 4,1 % žen). Nejvyšší zastoupení v této skupině respondentů měli lidé se základním vzděláním (6,6 %) a mladí lidé (4,7 %). Z uvedených procentních relací je patrné, že noviny jako pohotový informační prostředek v porovnání s jinými médii, zejména s internetem, neztratily svůj význam. Jejich využití je prozatím více závislé na stupni vzdělání potenciálního čtenáře než na jiných faktorech (např. rozšíření internetu).